

tedaj: ali njega — ali oba, toda enega za drugim. Brez te dileme je slovenski stavek neužiten. Označbe Lorenzove »Magnifico« bi ne kazalo prevajati, na str. 14 bi ne smela izostati označba Chiaramantesov kot »i due Pisani« (Beffe 8), ker je važna, ko pozneje izvemo, da gre Gabriello v Pizo. Sicer ne izvemo nikjer, zakaj gre ravno tja in ne drugam.

V začetku drugega dejanja berem: Oh, madonna, levate vi! (51), kar je prevedel Gradnik: O Mati Božja! Vstanite! (57). »Madonna« je v tem slučaju, kakor na naslednji strani in še na mnogih drugih mestih gospa, gospodarica, dasi jo mestoma rabi Benelli tudi v smislu prevoda. Tak vzklik je sicer tudi tu umesten, a če ga original in smisel stavka ne zahtevata, ga ni treba tudi v slovenščini! V prevod stavka: ...che non anderesti ...dentro la botega di Ceccherino, in Vacchereccia (38) je čisto po nepotrebnem zašel germanizem: v botego, ki Ceccherinu v Vacchereci sliši (42).

Kakor so se Gradniku posrečile nekatere partije z našimi rečenicami, n. pr. »Ta osel se krega s pametjo« (11) za quest asino ha in uggia il paradiso (sovraži...) (5) ali ona o mokri mački (14) it. cocomero in še več takih, je šel pri prevodu giumenta (22) s »kraškim oslom« le predaleč! Včasih uide kak italianizem, kakor (ljubezen) za neko zalo, čedno dekle (18) = per una feminetta. Reci, reči na več mestih za povej, povedati, z unaj botege — fuor dalla bottega — namesto pred...

Rabo daljših zaimkovih oblik na nekaterih mestih opravičuje le ritem, ker sicer je nepotrebna.

Takih in podobnih drobnarij sem našel, primerjajoč prevod z originalom, še več, a kaj bi cepil dlako! Brez originala bereš okrutno šalo gladko in lepo, z odra jo bo pa mogoče še lepše slišati.

Joža Lovrenčič.

Ksaver Meško: **Mladim srcem**. III. zvezek. Izdala in založila Družba sv. Mohorja na Prevaljah. 1922.

Zelo intimna zbirka legend, razmišljanj in pravljic. Legende in pravljice sicer po vsebini niso originalne; Meško je nalil stare vrče s svojim vinom, na primer obe pripovedki o lilijah, oranje sv. Petra. Čudim se, da Meško, ki pozna malega človečka do dna (glej »Naši mali«), piše razmišljanja tako sentimentalno nežno kakor »Tihe večere«, dasi dobro ve, da zdrav otrok ni sentimentalen. Za svojo osebo pogrešam pri dogodbah notranje koncentracije dejanja; najboljša sta v tem oziru »Ciganka« in oranje sv. Petra. — Za zbirko moramo biti Mešku hvaležni, kajti že s svojim melodijoznim jezikom daleč presega vso običajno mladinsko literaturo. Vavpotič je hvale vredno šel s svojimi risbami preko sentimentalnega občutja; otroci utegnejo ob njem pozabiti tekst, le škoda, da je knjiga z ilustracijami, rekel bi, le napol oblečena. Narte Velikonja.

Zlata srca. Hrvatske povesti. Poslovenil Alojzij Gradnik. Zabavna knjižnica. Zvezek III. Izdala in založila »Goriška Matica«. V Gorici, 1922. Saj se ne spotikam nad okusom naslovov, ki jih Gradnik zapisuje na zbirke svojih prevodov iz

hrvaščine in srbščine. Saj jih samo razumem ne, ker niso z vsebino teh knjig v nikaki zvezi in so le, da so, zdaj Pisani oblaki, zdaj Božje solze, zdaj Zlata srca, jutri morda Srebrne strune, Glasne pesmi, Tihe ptice i. p. Prevod v Zlatih srcih ni dober. Primeril sem sicer le odlomek iz Kumičićeve Urote. Pa sem našel prvič, da Gradnik ohlapno naglo prevaja, preden je matico doumel; drugič, da prevaja slabo slovenski. Zgledi: »sad jače, sad slabije, kako bi vjetar dunuo« ni »kakor da bi veter pihal,« temveč »kakor bi že potegnil veter«; »sunce je provirivalo na mahove« ni »solnce je zasijalo skozi nje« (oblake); »sinoč ravno iz Šoprana« ni »sinoči ravno iz Šoprana«. — Kaj je zmisel hrvatskega »da se sve objia o njihove glave« vem, težko bi uganil iz Gradnikovega »da se vse odbija ob njih glave«. Zaklimati — namežikniti, gotovo — skoro, izustivši — izpustivši, ovi — oni, odpili glavu — odpili (!) glavo, iza kneza — izza kneza (m. za knezom!), sjetite se — spominjajte se, odmah — kmalu itd., to je čuden slovensko-hrvatski slovarček! Pa da bi vsaj slovenščina zadostila! Odkdaj rabimo spet nepoudarjeno osebno zaimo? Pa da se dopada nekaj, pa da se za ušesom češemo mesto dose danjega »praskamo« in da jezik plete za sedanji »se zapleta«, pa še »domu«, »cel« za hrvatski sav, »brezobrazni gostje« in še marsikaj... In vendar je Gradnik med našimi književniki na glasu. Ali kot književnik na glasu ne ve, kako prevajajo Župančič, Vl. Levstik, Glonar, ki ne prevajajo iz lahke Kumičićeve besede? Vsebina Zlatih sre je poleg že omenjenega odlomka iz Urote Gjalskega »Angel«, Tomićev — knjigi neprikladni — »Obisk«, Novakov »Salomon« in Šenoin »Pruski kralj«. Da je Tomićeva »Kapitanova hči« izšla v slovenskem prevodu Slovenske knjižnice, se je Gradnik hudo urezal. Kaj navaja, česar ni bral! Tista »Kapitanova hči« je — iz Puškina. Dr. I. Pregelj.

Fran Milčinski. **Zgodbe kraljeviča Marka**. V Ljubljani. 1923. Založila Tiskovna zadruga.

Knjiga je ponatis iz tržaškega »Novega roda«. Kakor svoj čas iz slovenskega narodnega pesništva »Pravljice«, tako je presadil Milčinski v Zgodbah epiko devetnajstih narodnih srbskih poedinic iz kroga »Kraljevič Marko« v svojo lepo, domačo besedo. Skušal je ustvariti celo nekaj novega sloga in ohranil dokaj cvetu izvirne in tipične tradicionalne besede. Zdi se mi, da je pokazal nekajkrat namenoma v besednem redu nekaj svobode, ki ni slovniško opravičena. Knjigi je narisal S. Šantel dve ilustraciji. Zakaj si ni založništvo preskrbelo številnejših in boljših Buckovih iz »Novega roda«? Dr. I. P.

Ante Petravić: **Četrte studije i portreti**. Naklada Hrvatske Knjižare. Split. 1923.

Ante Petravić, znani dalmatinski pesnik-svečenik in plodni slovstveni esejist utegne biti tudi Slovincem že dobro znan. Zaslužil je to že zaradi svojih esejev iz slovenske književnosti (S. Gregorič — Studije i portreti 1905, Silvin Sardenko — Treće studije i portreti 1917). V svojem četrtem zborniku je priobčil oceno Meškove pisateljske osebnosti in vzporedno ob srbskem in hrvatskem